

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY

(formerly University of Pune)

F.Y.B.A. HISTORY

Syllabus

(Semester & Choice Based Credit System)

(To be implemented from the Academic Year, 2019-20)

F.Y.B.A. HISTORY

Under the Faculty of Humanities

Total Credits: 03

Semester-I Early India: From Prehistory to the Age of the Mauryas

Objectives:

The history of Early India is a crucial part of Indian history. It is a base for understanding the entire Indian history. The course is aimed at helping the student to understand the history of early India from the prehistoric times to the age of the Mauryas. It attempts to highlight the factors and forces behind the rise, growth and spread of civilization and culture of India along with the dynastic history. It also attempts to help the students to understand the contribution of Early Indians to polity, art, literature, philosophy, religion and science and technology. It also aims to foster the spirit of enquiry among the students by studying the major developments in early Indian history.

Unit I: Early India: Sources and Prehistory [12]

- (a) Importance of Early History
- (b) Sources and Tools of historical reconstruction – Archaeology (Material remains), Epigraphy (Inscriptions), Numismatics (Coins), Literary Sources, Foreign Accounts
- (c) Palaeolithic, Mesolithic, Neolithic and Chalcolithic Cultures: A Brief Review

Unit II: Harappan Culture: Bronze Age Civilization [12]

- (a) Geographical Extent, Town Planning, Trade, Religious Practices
- (b) Art, Crafts and Technology: Pottery, Seals, Beads, Images, Terracotta Figurines
Metallurgy, Script and Decline

Unit III: Vedic Culture, Religious Protest: Jainism and Buddhism [12]

- (a) Vedic and Later Vedic Culture: Original home, Tribal Polity, Social Divisions, Rituals and Philosophy
- (b) Jainism and Buddhism: Causes of Origin, Doctrines, Contributions and Importance

Unit IV: Emergence of the Mahajanpadas and the Age of the Mauryas

[12]

- (a) The Mahajanpadas, Rise and Growth of the Magadhan Empire
- (b) The Age of the Mauryas: Chandragupta, Ashoka and his policy of Dhamma
- (c) The Mauryan Administration, Economy, Decline and Significance

*****

Semester-II

Early India: Post Mauryan Age to the Rashtrakutas

Objectives:

The history of India after the Mauryas is very important to understand the developments in early India after the Mauryas, which finally led to the transition to medieval India. The course is aimed at introducing the students to the developments in different parts of India through a brief study of regional kingdoms up to the tenth century C.E. It attempts to highlight the consequences of the foreign invasions, particularly on the polity, economy, society and art and architecture. The attempt is also to instill the spirit of enquiry among the students.

Unit I: Central Asian Contacts and the Age of the Shung-Satvahanas [12]

- (a) The Indo-Greeks, The Shakas, The Parthians, The Kushanas: Economy, Society, Religion and Culture
- (b) The Age of Shung-Satvahanas: Polity and Administration, Society, Economy, Culture

Unit II: Early History of South India [12]

- (a) Period of Sangam Literature –Society and Culture, early polities
- (b) Economy: Towns, Trade and Crafts

Unit III: North India: Gupta and Harshvardhan [12]

- (a) The Gupta Empire – Brief Political History, Administration, Society, Trade, Science and Technology
- (b) Harshvardhan: Administration, Religion, Education

Unit IV: Regional Kingdoms: A Brief History [12]

- (a) The Chalukyas, Pallavas, Pandya - Struggle for Supremacy over Peninsular India
- (b) Rashtrakutas, Palas, Parmaras- Tripartite Struggle
- (c) Literature, Religion, Art and Architecture

*****

Savitribai Phule Pune University Pune

Syllabus in History for FYBA under CBCS from the Academic Year 2019-20

Under the Faculty of Humanities

Total Credits: 03

Semester-I Early India: From Prehistory to the Age of the Mauryas

प्रारंभिक भारत: प्रागैतिहासिक काळ ते मौर्यकाळ

उद्दिष्टे:

प्रारंभिक भारताचा इतिहास हा एकूणच भारतीय इतिहासाचा अतिशय महत्वाचा भाग आहे. कारण तो संपूर्ण भारतीय इतिहासाचे योग्य आकलन करण्यासाठी मूलाधार आहे. हा पेपर विद्यार्थ्यांना प्रागैतिहासिक काळ ते मौर्य काळापर्यंतच्या इतिहासाचे आकलन होण्याच्या उद्देशाने तयार केलेला आहे. भारतीय सभ्यता आणि संस्कृती तसेच राजकीय घराणी यांच्या उदय आणि विकासाला कारणीभूत असणाऱ्या घटकांवर प्रकाश टाकण्याचा प्रयत्न केलेला आहे. विद्यार्थ्यांना राजकीय व्यवस्था, कला, साहित्य, तत्वज्ञान, धर्म, विज्ञान आणि तंत्रज्ञान या विविध महत्वाच्या बाबींसाठी प्रारंभिक काळातील भारतीयांनी दिलेल्या योगदानाचा परिचय करून देण्याचा उद्देश आहे. प्रारंभिक भारतीय इतिहासाच्या अभ्यासाद्वारे विद्यार्थ्यांमधील जिज्ञासू वृत्तीला चालना देण्याचा प्रयत्न केलेला आहे.

घटक I: प्रारंभिक भारत: साधने आणि प्रागैतिहासिक काळ

[12]

- (अ) प्रारंभिक इतिहासाचे महत्व
- (ब) इतिहासाची साधने – पुरातत्वीय (भौतिक अवशेष), आलेख (शिलालेख, गुफालेख इ.), नाणकशास्त्र (नाणी), वाङ्मयीन साधने, परकीय प्रवासवर्णने
- (क) पुरापाषाण युग, मध्यपाषाण युग, नवाश्म युग आणि ताम्रपाषाणयुगीन संस्कृती : संक्षिप्त आढावा

घटक II: हडप्पा संस्कृती : कांस्ययुगीन सभ्यता

[12]

- (अ) भौगोलिक विस्तार, नगररचना, व्यापार आणि धार्मिक रीतीरिवाज
- (ब) कला, हस्तकला आणि तांत्रिक ज्ञान : मृदभांडी, मुद्रा, मणी, प्रतिमा, मातीच्या शोभेच्या मूर्ती, धातुकाम, लिपी आणि ज्ञान

घटक III: वैदिक संस्कृती, धार्मिक विद्रोह : जैन आणि बौद्ध धर्म

[12]

- (अ) वैदिक उत्तर-वैदिक काळातील संस्कृती: मूळ स्थान, जमातींची राज्यव्यवस्था, सामाजिक विभागणी, धार्मिक विधी आणि तत्वज्ञान
- (ब) जैन आणि बौद्ध धर्म: उदयाची कारणे, शिकवण, योगदान आणि महत्व

घटक IV: महाजनपदांचा उदय आणि मौर्यकाळ

[12]

- (अ) महाजनपदे, मगधच्या साम्राज्याचा उदय आणि विकास
- (ब) मौर्य काळ : चंद्रगुप्त मौर्य, सम्राट अशोक आणि त्याचे धम्मविषयक धोरण
- (क) मौर्यांचे प्रशासन, अर्थव्यवस्था, ङ्हास आणि महत्व

*****

Reference Books: English

1. Thapar Romila, 'A History of India' Vol. I , Penguin Books, New Delhi, 1990
2. Jha D. N., 'Early India: A Concise History' Manohar Publication, New Delhi, 2010
3. Sharma R. S., 'Rethinking India's Past', Oxford University Press, New Delhi, 2009
4. Thapar Romila, 'Early India: From The Origins To A.D. 1300', Penguin Books, 2002
5. Raychaudhari Hemchandra, 'Political History of Ancient India', University of Calcutta, Calcutta, 1923.
6. Kosambi D. D. 'The Culture And Civilization of Ancient India in Historical Outline' Vikas Publication, New Delhi 1993.
7. Thapar Romila, 'Asoka and the Decline of the Mauryas', Oxford University Press, USA, 1998
8. Mahajan V. D., Ancient India, S. Chand & Company Ltd, New Delhi. Reprinted 2019.

9. Basham A. L. 'The Wonder That Was India, Picador- Pan MacMillan, Reprinted, 2004.
10. Dasgupta Uma, 'History of Science, Philosophy and Culture in Indian Civilization', Longman Pearson, New Delhi. 2011
11. Altekar A. S. 'State and Government in Ancient India', Motilal Banarasidas Publishers, Varanasi, 1949.
12. Mujumdar R. C. 'Ancient India', Motilal Banarasidas Publishers, Varanasi, 1952.
13. Daud Ali, 'Passport to the Past Ancient India', Rosen Central Publication, New York, 2009
14. K.A. Nilakanta Sastri, 'History of South India' Oxford University Press, London, 1958
15. Tripathi Ramashankar, 'History of Ancient India', Motilal Banarasidas Publishers, Varanasi, 1942.
16. Gazetteer of India Vol II
17. Gazetteer of Maharashtra
18. Wheeler, Mortimer, 'The Indus Valley Civilization', Cambridge History of India, 1968.
19. Possehl, G.L., 'The Indus Civilization: A Contemporary Perspective', AltaMira Press, 2002.

Reference Books : Marathi

१. कोसंबी डी. डी., 'प्राचीन भारतीय संस्कृती व सभ्यता' डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, २००६.
२. थापर रोमिला, 'अर्ली इंडिया', अनुवाद, प्रा. र. ना. गायधनी व वासंती फडके, केसागर प्रकाशन, पुणे, २००६.
३. झा डी. एन. 'प्राचीन भारत: एक ऐतिहासिक रूपरेखा', अनुवाद, पारधी मा. कृ. केसागर प्रकाशन, पुणे, २००५.
४. मेहता जे. एल., 'हिस्ट्री ऑफ एन्शंट इंडिया' अनुवाद, काळे एम. व्ही. केसागर प्रकाशन, पुणे, २००८.
५. शर्मा आर. एस., 'प्राचीन भारताचा परिचय' अनुवाद, बिंदा परांजपे, ओरीएंट लॉगमन, मुंबई, २००७.
६. रायचौधरी हेमचंद्र, 'प्राचीन भारताचा राजकीय इतिहास', अनुवाद, प्राचार्य सदाशिव आठवले, मधुसूदन बोपडीकर, डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, २००६.
७. शर्मा आर. एस., 'एन्शंट इंडिया' अनुवाद वासंती फडके, केसागर प्रकाशन, पुणे, २००९.

८. तांबे- काटदरे, ' प्राचीन भारत' केसागर प्रकाशन, पुणे, २००४.

९. गायधनी र. ना. ' प्राचीन भारताचा इतिहास' अनिरुद्ध पब्लिशिंग हाउस, पुणे, १९९७.

१०. कोलारकर एस. जी. 'प्राचीन भारताचा राजकीय सामाजिक सांस्कृतिक इतिहास- आरम्भापासुन १२०५ पर्यंत'
श्री मंगेश प्रकाशन नागपूर.

११. कुलकर्णी ए. आर. 'प्राचीन भारत: संस्कृती आणि इतिहास', स्नेहवर्धन प्रकाशन पुणे.

१२. गॅझेटीअर ऑफ महाराष्ट्र

१३. शिरगावकर शरावती, 'अशोक आणि मौर्यांचा इतिहास', महाराष्ट्र ग्रंथनिर्मिती मंडळ.

*****

Semester-II

Early India: Post Mauryan Age to the Rashtrakutas

प्रारंभिक भारत : उत्तर- मौर्यकाळ ते राष्ट्रकुट काळ

उद्दिष्टे:

मौर्येत्तर भारताचा इतिहास हा मौर्य काळानंतरच्या घडामोडी आणि त्यामुळे भारताची मध्ययुगीन काळाकडे झालेली वाटचाल समजावून घेण्यासाठी महत्वाचा आहे. हा पेपर विद्यार्थ्यांना मौर्य काळानंतरच्या प्रादेशिक राज्यांच्या इतिहासाची थोडक्यात ओळख करून देण्याच्या उद्देशाने तयार केलेला आहे. राजकीय व्यवस्था, अर्थव्यवस्था, समाज, कला आणि स्थापत्य यावरील परकीय आक्रमणामुळे झालेले परिणाम यावर प्रकाश टाकण्याचा प्रयत्न यामध्ये केलेला आहे. विद्यार्थ्यांमधील जिज्ञासा वृत्तीला चालना देण्याचाही प्रयत्न याद्वारे करण्यात आला आहे.

घटक I: मध्य आशियाशी संबंध आणि शुंग-सातवाहन काळ

[12]

- (अ) भारतीय ग्रीक, शक, पार्थियन, कुषाण: अर्थव्यवस्था, समाज, धर्म आणि संस्कृती
- (क) शुंग-सातवाहन काळ: राजकीय व्यवस्था आणि प्रशासन, समाज, अर्थव्यवस्था, संस्कृती

घटक II: दक्षिण भारताचा प्रारंभिक इतिहास

[12]

- (अ) संगम साहित्याचा कालखंड : समाज, संस्कृती आणि प्रारंभिक राजकीय व्यवस्था
- (ब) अर्थव्यवस्था, शहरे, व्यापार आणि हस्तकला

घटक III: उत्तर भारत: गुप्तसाम्राज्य आणि हर्षवर्धन

[12]

- (अ) गुप्त साम्राज्य: संक्षिप्त राजकीय इतिहास, प्रशासन, समाज, व्यापार, विज्ञान आणि तंत्रज्ञान
- (ब) हर्षवर्धन: प्रशासन, धर्म आणि शिक्षण

घटक IV: प्रादेशिक राज्ये: संक्षिप्त इतिहास

[12]

- (अ) चालुक्य, पल्लव, पंड्या – द्वीपकल्पीय भारतावरील प्रभुत्वाचा संघर्ष
- (ब) राष्ट्रकुट, पाल, परमार – त्रिपक्षीय संघर्ष
- (क) साहित्य, धर्म, कला आणि स्थापत्य

*****

Reference Books: English

1. Jha D. N. 'Revenue System in Post Maurya and Gupta Times', Punthi Pustak, Calcutta, 1967.
2. Thapar Romila, 'A History of India' Vol. I , Penguin Books, New Delhi, 1990
3. Thapar Romila, 'Early India: From The Origins To A.D. 1300', Penguin Books, 2002
4. Sharma R. S., 'Rethinking India's Past', Oxford University Press, New Delhi, 2009
5. Basham A. L. 'The Wonder That Was India, Picador- Pan MacMillan, Reprinted, 2004.
6. Raychaudhari Hemchandra, 'Political History of Ancient India', University of Calcutta, Calcutta, 1923.
7. Kosambi D. D. 'The Culture And Civilization of Ancient India in Historical Outline' Vikas Publication, New Delhi, 1993.
8. Altekar A. S. 'State and Government in Ancient India', Motilal Banarasidas Publishers, Varanasi, 1949.
9. Jha D. N., 'Early India: A Concise History' Manohar Publication, New Delhi, 2010
10. Mujumdar R. C. 'Ancient India', Motilal Banarasidas Publishers, Varanasi, 1952.
11. Mahajan V. D., Ancient India, S. Chand & Company Ltd, New Delhi. Reprinted 2019.
12. Tripathi Ramashankar, 'History of Ancient India', Motilal Banarasidas Publishers, Varanasi, 1942.
13. Daud Ali, 'Passport to the Past Ancient India', Rosen Central Publication, New York, 2009
14. Dasgupta Uma, 'History of Science, Philosophy and Culture in Indian Civilization', Longman Pearson, New Delhi. 2011
15. Gazetteer of India Vol. II
16. Gazetteer of Maharashtra

Reference Books : Marathi

१. झा डी. एन., 'मौर्योत्तर व गुप्तकालीन राजस्व पद्धती' अनुवाद देगलूरकर गो. बं. डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, २००६.
२. थापर रोमिला, 'अर्ली इंडिया', अनुवाद, प्रा. र. ना. गायधनी व वासंती फडके, केसागर प्रकाशन, पुणे, २००६.
३. कोसंबी डी. डी., 'प्राचीन भारतीय संस्कृती व सभ्यता' डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, २००६.
४. झा डी. एन. 'प्राचीन भारत: एक ऐतिहासिक रूपरेखा', अनुवाद, पारधी मा. कृ. केसागर प्रकाशन, पुणे, २००५.
५. रायचौधरी हेमचंद्र, 'प्राचीन भारताचा राजकीय इतिहास', अनुवाद, प्राचार्य सदाशिव आठवले, मधुसूदन बोपडीकर, डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, २००६.
६. शर्मा आर. एस., 'प्राचीन भारताचा परिचय' अनुवाद, बिंदा परांजपे, ओरीएंट लॉगमन, मुंबई.
७. शर्मा आर. एस., 'एन्शंट इंडिया' अनुवाद वासंती फडके, केसागर प्रकाशन, पुणे, २००९.
८. मेहता जे. एल., 'हिस्ट्री ऑफ एन्शंट इंडिया' अनुवाद, काळे एम. व्ही. केसागर प्रकाशन, पुणे.
९. तांबे- काटदरे, 'प्राचीन भारत' केसागर प्रकाशन, पुणे, २००४.
१०. कोलारकर एस. जी. 'प्राचीन भारताचा राजकीय सामाजिक सांस्कृतिक इतिहास- आरम्भापासून १२०५ पर्यंत' श्री मंगेश प्रकाशन नागपूर.
११. गायधनी र. ना. 'प्राचीन भारताचा इतिहास' अनिरुद्ध पब्लिशिंग हाउस, पुणे, १९९७.
१२. कुलकर्णी ए. आर. 'प्राचीन भारत: संस्कृती आणि इतिहास', स्नेहवर्धन प्रकाशन पुणे.
१३. मोरवंचीकर आर. एस., 'सातवाहनकालीन महाराष्ट्र' प्रतिमा प्रकाशन, पुणे. १९९३.
१४. गॅझेटीअर ऑफ महाराष्ट्र

*****